

PRÁCA A JEJ ZMYSEL

Podmaňte si zem...

V knihe **Genezis** Boh stvoril človeka na svoj obraz a pozýva ho „**podmaniť si zem a panovať nad zvieratami**“ (porov. Gn 1, 28). Človek je preto zodpovedný za ochranu a starostlivosť o stvorenie. Nie je despotický vládca, ktorý môže svojvoľne disponovať so živou a neživou prírodou: **má sa starať o Božie stvorenie ako pastier a ochranca. Práca** pre človeka znamená teda: **byť spoluvorcom na Božom diele**. Boh je stvoriteľom všetkého, a človek svojou každodennou prácou toto stvorenie **rozvíja a udržuje**, aby sa v ňom dobre žilo aj budúcim generáciám (porov. Youcat 436).

Stolár Ježiš

Aký mal Ježiš vzťah k práci?

Keď čítame evanjeliá, tak môžeme zistiť, že Ježiš väčšinu svojho života prežil **v Nazarete ako obyčajný stolár**. Ježiš hovorí o práci mnohokrát.

Opisuje svoje poslanie ako prácu: **„Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem“** (Jn 5, 17).

Aj učeníkov nazýva ako **„robotníkov v žatve“** (porov. Mt 9, 37–38).

Pritom Ježiš si je vedomý, že **práca nie je všetko**: dôležitejšia je duša človeka. **„Ved' čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!“** (Mk 8,36).

Práca nesmie človeka natoľko uchvátiť, že zabudne na Božie kráľovstvo: **„Nebudte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaodejete. Či život nie je viac ako jedlo a telo viac ako odev?“** (Mt 6, 25).

Ak ide o pomoc a spásu ľudí, Ježiš nepozná oddych: **vstáva zavčasu ráno, aby chodil po okolitých mestách, hlásal príchod Božieho kráľovstva a uzdravoval všetky neduhy a choroby**.

Práca človeka sa môže stať aj účasťou na Ježišovom vykúpení: v spojení s Ježišom môžeme byť účastní na jeho vykupiteľskom diele.

Zmysel práce

Čo je práca? Obyčajne dnes ľudia chápu prácu najčastejšie ako **činnosť vykonávanú pre niekoho za odmenu**: to znamená, že **prácou zarábam peniaze, ktoré slúžia na živobytie**. Ale to nie je všetko.

Prácou by sme mohli označiť aj **každú cieľavedomú činnosť, ktorá vytvára hodnoty a služby**. To znamená, že pracujem nielen preto, aby som pretváral prírodu a zarobil, ale aj preto, aby som rozvíjal svoje schopnosti, niečo vytvoril alebo niekomu tým pomohol. Ak človek pracuje, stáva sa viac človekom!

Práca teda môže mať pre človeka viacero významov:

- človek stvorený na Boží obraz v práci **uskutočňuje svoje povolanie podmaňovať si zem, pretvárať svet a zdokonaľovať ho podľa úmyslov Stvoriteľa**: prácou teda pokračujeme v Božom stvoriteľskom diele, sme spolutvorcovia tohto sveta;
- v práci človek **realizuje svoje prirodzené schopnosti**: každý z nás máme dary a vlohy, ktoré prácou rozvíjame, a tak uplatnením seba posilňujeme svoje sebavedomie;
- keď človek prácou **rozvíja seba, rozvíja zároveň aj ľudskú spoločnosť**: tento proces nazývame vytváranie kultúry;
- prácou si **človek nadobúda životné potreby pre seba a svoju rodinu** a zároveň poskytuje službu ľudskej spoločnosti.

Práca je teda dôležitá, ale nie je tá najvyššia priorita nášho života: práca je pre človeka, nie človek pre prácu.

Môžem osláviť Boha prácou?

Niekedy si človek môže myslieť, že naša práca sa Boha netýka. Omyl: **prácou môžem osláviť Boha**. Dôležité je vedieť, že čokoľvek robíme, či jeme alebo pijeme, alebo či pracujeme, robme všetko preto, **aby sa Boh stal v našom živote tým najdôležitejším**. Ako na to? Tu máš zopár nápadov:

- **Dopad**: vždy, keď niečo robíš, snaž sa, aby to malo pozitívny dopad na druhých. **Práca má zlepšovať životy ľudí** bez toho, aby zničila ich duše. Napr. niektoré odvetvia priemyslu majú dopad, ktorý je deštruktívny (napríklad pornografia, hazardné hry, potraty, marketingové triky atď.). Robte veci tak, **aby bol dopad ten najlepší**.
- **Komunikácia**: pri práci **sa vytvárajú siete vzťahov a vzťahy sú príležitosťou na komunikáciu**. Mnohokrát pri spoločnej práci môžem pochopiť toho druhého a viem mu pomôcť. Aj hovoriť o Bohu môže byť niekedy veľký zážitok.
- **Láska**: snaž sa druhým **slúžiť, pomôcť im, zaujímať sa o druhých, urobiť k nim prvý krok**. Ochotou a láskou rozvíjaš aj svoje schopnosti, ktoré sú niekedy hlboko zakopané v tebe.
- **Peniaze**: práca alebo brigáda je miesto, kde zarábaš **peniaze. Všetky patria Bohu, nie nám, my sme iba správcami. Nepracuj, aby si mal, ale aby si mohol dávať**. Veď človeku ostane len to, čo sme rozdali.
- **Vďačnosť**: buď vďačnou osobou, **ďakuj Bohu za život, za zdravie a za prácu**. Keď budeš vďačný, tak budeš naplnený nádejou.